

Συμβολή στη διαχείριση μαζικών προσβολών υδρόβιων
πουλιών από λοιμώδη νοσήματα στο Εθνικό Πάρκο Πρεσπών

Σχέδιο συντονισμού δράσεων

© Άγγελος ΕΠΠΥ, Κ. Βλαχόπουλος

Συγγραφή: Όλγα Αλεξάνδρου, Γιώργος Κατσαδωράκης

Υπέριτλος: Συμβολή στη διαχείριση μαζικών προσβολών υδρόβιων πουλιών
από λοιμώδη νοσήματα στο Εθνικό Πάρκο Πρεσπών

Τίτλος: Σχέδιο συντονισμού δράσεων

© Εταιρία Προστασίας Πρεσπών

ISBN: 978-618-80029-7-5

Φωτογραφία εξωφύλλου: Αρχείο ΕΠΠ/Κ. Βλαχόπουλος

Γραφιστική επιμέλεια: Έφη Σαββατοπούλου

Εκτύπωση – Βιβλιοδεσία: ILLUSION, Βιάρος Γρηγόριος

ΜΑΖΙΚΕΣ ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΥΔΡΟΒΙΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ ΑΠΟ ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Γιατί ένα σχέδιο συντονισμού δράσεων;

Η Εταιρία Προστασίας Πρεσπών, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού προγράμματος LIFE15 NAT/GR/000936 – Prespa Waterbirds <https://www.prespawaterbirds.gr/>, συνέταξε το παρόν Σχέδιο συντονισμού δράσεων. Σκοπός του Σχεδίου είναι η **διασφάλιση της αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των τοπικών φορέων**, ο συντονισμός των προσπαθειών τους και η βοήθεια των τοπικών κτηνιατρικών αρχών σε περίπτωση ζωνόσπου που μπορεί να επηρεάσει τους πληθυσμούς των πελεκάνων ή/και άλλων υδρόβιων πουλιών της Πρέσπας. Το παρόν Σχέδιο περιλαμβάνει όλες τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν προληπτικά, αλλά και κατά την περίπτωση εμφάνισης περιστατικών μαζικής προσβολής πελεκάνων, λαμβάνοντας υπόψη τόσο την εθνική και διεθνή νομοθεσία και τους κανονισμούς όσο και τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές ιδιαιτερότητες. Θεωρούμε, ότι είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για όλους τους υδροβιότοπους, που φιλοξενούν μεγάλους αριθμούς υδρόβιων πτηνών.

Ρόλοι και αρμοδιότητες κρατικών υπηρεσιών σε περίπτωση μαζικών θανάτων άγριων πτηνών σύμφωνα με τη νομοθεσία

1. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων – Γενική Δ/ση Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής – Δ/ση Υγείας των Ζώων – Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων: Είναι αρμόδιο για τη σύνταξη του Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών, τη διεκπεραίωση των διαδικασιών εφαρμογής του, τον συντονισμό μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, τη συγκέντρωση των στοιχείων και των αποτελεσμάτων και την υποβολή τους στις αρμόδιες αρχές της Ε.Ε.

2. Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας/ Τμήμα Κτηνιατρικής, Πτολεμαίων 1, Διοικητήριο, Φλώρινα, 53100, τηλ.: 23850 54556, 54558, 54565: Είναι αρμόδια για τη λήψη των δειγμάτων, την αποστολή τους στα καθορισμένα κτηνιατρικά εργαστήρια και τη σύνταξη των σχετικών διαβιβαστικών εγγράφων.

3. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Γρίπη των Πτηνών (Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης/ Τμήμα Παθολογίας Πτηνών και Μελισσών, Λοιμωδών Νοσημάτων και Βρουκελλώσεων/ Εργαστήριο Παθολογίας Πτηνών, 26ης Οκτωβρίου 80, Θεσσαλονίκη 54627, τηλ.: 2310 566066, φαξ: 2310 552023, υπεύθυνος Γεώργιος Γεωργιάδης): Είναι αρμόδιο για τη συγκέντρωση των αποστελλομένων δειγμάτων πουλερικών και άγριων πτηνών από τη Μακεδονία, τη Θράκη, την Ήπειρο, τη Θεσσαλία και τα Ιόνια Νησιά, τη διενέργεια των απαιτούμενων κλινικών και εργαστηριακών εξετάσεων για την ανίχνευση της γρίπης των πτηνών, την υποβολή των στοιχείων και αποτελεσμάτων στη Δ/ση Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, την αποστολή των θετικών για τη γρίπη των πτηνών δειγμάτων στο αρμόδιο Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς και τη σύνταξη μηνιαίας κατάστασης με τις διενεργηθείσες εξετάσεις του Εργαστηρίου καθώς και τελικής ετήσιας κατάστασης για την εφαρμογή του Προγράμματος σε όλη τη χώρα.

Στοιχεία επικοινωνίας τοπικών φορέων

Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Φλώρινας

Αλτίνης Αθανάσιος (Διευθυντής)

Τμήμα Κτηνιατρικής

Ραπτόπουλος - Χατζηστεφάνου Κων/νος (Συντονιστής)

Τηλ.: 23850 54556

Καλογήρου Γεώργιος (Υπεύθυνος για την Πρέσπα)

Τηλ.: 23850 54558

Κοσμίδου Μαρία

Τηλ.: 23850 54565

Ταχ. Δ/νση: Διοικητήριο, Πτολεμαίων 1, Τ.Κ. 53100, Φλώρινα

email: ktinfo@florina.pdm.gov.gr

Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Πρεσπών

Γραμματεία: 23850 51870

Συντονιστής: 23850 51870 (εσωτ. 6)

Φύλακες: 23850 51433, 6943881513

Ταχ. Δ/νση: Άγιος Γερμανός Πρεσπών, Τ.Κ. 53077

email: fdedp@otenet.gr, ΦΔ Φύλακες: fdedp.filakes@gmail.com

Δήμος Πρεσπών

Αντιδήμαρχος Πολιτικής Προστασίας

Τηλ.: 23853 51300

Ταχ. Δ/νση: Λαιμός Πρεσπών, Τ.Κ. 53077

email: prespa@otenet.gr / prespes@otenet.gr

Εταιρία Προστασίας Πρεσπών

Γραμματεία: 23850 51211

Τομέας Έρευνας και Προστασίας: 2385051211 (εσωτ. 4)

6974453385, 6986387949, 6975205994

Ταχ. Δ/νση: Λαιμός Πρεσπών, Τ.Κ. 53077

email: spp@spp.gr

Πίνακας αρμοδιοτήτων τοπικών φορέων σύμφωνα με το παρόν Σχέδιο Συντονισμού Δράσεων

Κατάλογος αρμοδιοτήτων	ΦΔΕΠαΠ	Δήμος	ΕΠΠ
Συνάντηση συντονισμού	Σ		
Επικοινωνία με κτηνιατρικές αρχές	Σ		
Βοήθεια στη συλλογή και μεταφορά νεκρών άγριων πτηνών	Σ		
Συμπλήρωση πρωτοκόλλου καταγραφής περιστατικών	Σ		
Κεντρικό αρχείο καταγραφής περιστατικών και παροχή δεδομένων στις κτηνιατρικές αρχές	Σ		
Περιπολίες	Σ		
Ενημέρωση τοπικής κοινωνίας		Σ	
Ενημέρωση ΜΜΕ	Σ		

* Σ: ο συντονιστής της συγκεκριμένης δράσης.

**ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΑΖΙΚΩΝ
ΠΡΟΣΒΟΛΩΝ ΥΔΡΟΒΙΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ ΑΠΟ ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΠΡΕΣΠΩΝ**

**ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ
ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΣΕ ΔΥΟ
ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ:**

**1. ΚΡΟΥΣΜΑ ΓΡΙΠΗΣ
ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ
ΣΕ ΥΓΡΟΤΟΠΟ
ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ
ΕΚΤΟΣ ΠΡΕΣΠΩΝ**

**2. ΚΡΟΥΣΜΑ ΓΡΙΠΗΣ
ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ Ή
ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ
ΜΑΖΙΚΩΝ ΘΑΝΑΤΩΝ
ΥΔΡΟΒΙΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ
ΣΤΗ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ
ΠΡΕΣΠΑ**

Ανάλυση ενεργειών

Το Σχέδιο Συντονισμού Δράσεων καταγράφει όλες τις απαραίτητες ενέργειες στην περίπτωση περιστατικού μαζικών θανάτων άγριων πτηνών. Σκοπός του είναι σε περίπτωση τέτοιου περιστατικού να εξασφαλιστεί η ελάχιστη δυνατή βλάβη στον πληθυσμό των πελεκάνων της Πρέσπας και η ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας. Παράλληλα, οι ενέργειες αυτές συμβάλλουν στην προστασία της δημόσιας υγείας.

ΜΕΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

1. Επικοινωνία με κτηνιατρικές αρχές
2. Συνάντηση συντονισμού
3. Περιπολίες

ΠΛΗΡΗΣ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

1. Επικοινωνία με κτηνιατρικές αρχές
2. Συνάντηση συντονισμού
3. Ενημέρωση τοπικής κοινωνίας
4. Περιπολίες
5. Βοήθεια στη συλλογή νεκρών άγριων πτηνών
6. Αρχείο καταγραφής περιστατικών
7. Ανακοινώσεις προς τα ΜΜΕ

1. ΚΡΟΥΣΜΑ ΓΡΙΠΗΣ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ ΣΕ ΥΓΡΟΤΟΠΟ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΕΚΤΟΣ ΠΡΕΣΠΩΝ

Σε περίπτωση που επιβεβαιωθεί¹ κρούσμα της γρίπης των πτηνών σε οποιονδήποτε υγρότοπο της χώρας, εκτός Πρεσπών, τότε απαιτείται επαγρύπνηση και στην Πρέσπα. Ο ΦΔΕΠαΠ διατηρεί ανοιχτό δίαυλο επικοινωνίας με τις κτηνιατρικές αρχές για ενημέρωση και λήψη οδηγιών, συγκαλεί συνάντηση συντονισμού ενεργειών με Δήμο και ΕΠΠ και ξεκινά προληπτικές εβδομαδιαίες περιπολίες στον υγρότοπο για τον έγκαιρο εντοπισμό τυχόν νεκρών άγριων πτηνών.

2. ΚΡΟΥΣΜΑ ΓΡΙΠΗΣ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ ή ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ ΜΑΖΙΚΩΝ ΘΑΝΑΤΩΝ ΠΕΛΕΚΑΝΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ² ΠΡΕΣΠΑ

Σε περίπτωση που επιβεβαιωθεί κρούσμα της γρίπης των πτηνών σε οικόσιτα ή άγρια πτηνά στην Πρέσπα ή κρούσμα αλλαντίασης των πτηνών τότε ενεργοποιείται πλήρως το Σχέδιο Συντονισμού Δράσεων. Συγκεκριμένα:

- ⊙ **Επικοινωνία με κτηνιατρικές αρχές (Συντονιστής ο ΦΔΕΠαΠ):** Διατηρείται ανοιχτός δίαυλος επικοινωνίας για ενημέρωση και λήψη οδηγιών από τις τοπικές κτηνιατρικές αρχές (Τμήμα Κτηνιατρικής Φλώρινας). Τουλάχιστον ένα στέλεχος από κάθε φορέα (Δήμος, ΦΔ, ΕΠΠ) είναι ενήμερο.
- ⊙ **Συνάντηση συντονισμού (Συντονιστής ο ΦΔΕΠαΠ):** Ο ΦΔΕΠαΠ συγκαλεί συνάντηση συντονισμού ενεργειών με Δήμο και ΕΠΠ. Αντικείμενο της συνάντησης είναι ο συντονισμός των ενεργειών που απαιτούνται για την αντιμετώπιση του φαινομένου (ενημέρωση από τις κτηνιατρικές αρχές, περιπολίες, ενέργειες για ενημέρωση τοπικής κοινωνίας, πρωτόκολλο καταγραφής περιστατικών, συλλογής και μεταφοράς, έλεγχος εφοδίων πρώτης ανάγκης κλπ.).
- ⊙ **Ενημέρωση τοπικής κοινωνίας (Συντονιστής ο Δήμος Πρεσπών):**
 1. Ο Δήμος σε συνεργασία με το ΦΔΕΠαΠ και την ΕΠΠ εκδίδουν σε μορφή αφίσας ανακοίνωση για τους κατοίκους που έχει ενημερωτικό χαρακτήρα, περιλαμβάνει μέτρα πρόληψης για τους κατόχους οικόσιτων πουλερικών (στην περίπτωση κρούσματος γρίπης των πτηνών) και τηλέφωνα επικοινωνίας-αναφοράς περι-

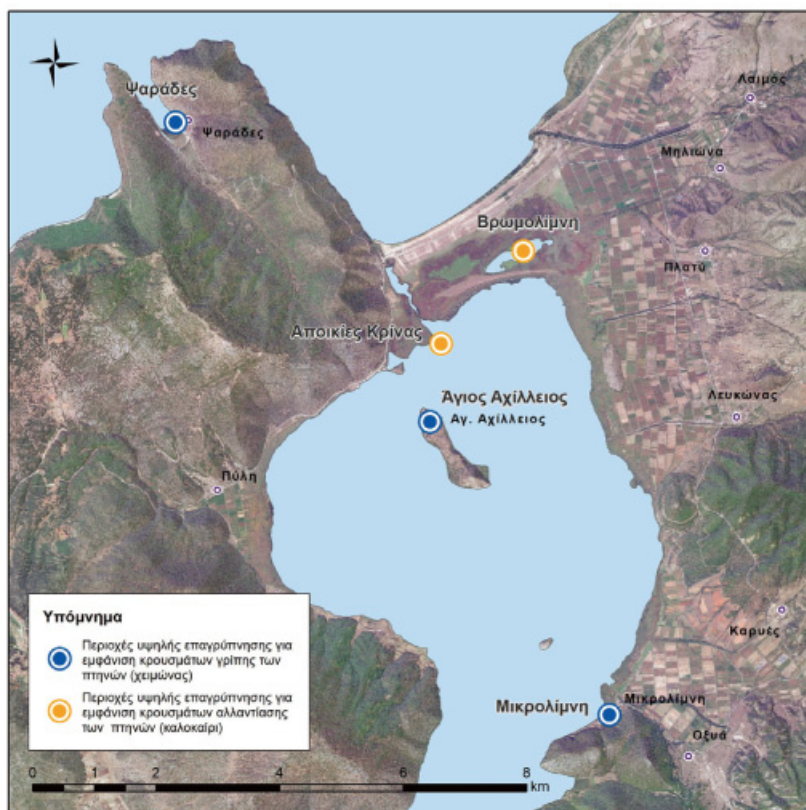
¹ Επιβεβαιωμένο κρούσμα θεωρείται αυτό που έχει αναφερθεί ως τέτοιο από τις κτηνιατρικές αρχές.

² Σε οποιαδήποτε από τις 3 χώρες που μοιράζονται τις λίμνες των Πρεσπών (Ελλάδα, Αλβανία, ΠΓΔΜ) επιβεβαιωθεί κρούσμα γρίπης των πτηνών ή περιστατικό μαζικών θανάτων πελεκάνων.

στατικών. Οι φύλακες του ΦΔΕΠαΠ αναρτούν την ανακοίνωση σε κατάλληλες θέσεις σε όλα τα χωριά του Δήμου.

2. Ο Δήμος σε συνεργασία με ΦΔΕΠαΠ και ΕΠΠ συγκαλεί συνάντηση με τους τοπικούς φορείς (σύλλογοι αλιέων, σύλλογοι κτηνοτρόφων, ΤΟΕΒ, Αγροτικός Συνεταιρισμός Φασολοπαραγωγών) για την ενημέρωσή τους. Η ΕΠΠ σε συνεργασία με το ΦΔΕΠαΠ και το Τμήμα Κτηνιατρικής Φλώρινας ετοιμάζει σχετική ενημερωτική παρουσίαση.
 3. Διανομή ενημερωτικού υλικού σε κατοίκους και τοπικούς φορείς: η ΕΠΠ σε συνεργασία με το ΦΔΕΠαΠ και το Δήμο διανέμει σχετικό ενημερωτικό υλικό με τίτλο «Γενικές πληροφορίες και απαντήσεις σε συχνές ερωτήσεις» σε όλους τους τοπικούς φορείς και σε κατάλληλα μέρη (καφενεία, ταβέρνες) σε όλα τα χωριά για την ενημέρωση των κατοίκων.
 4. Σε περίπτωση κρούσματος γρίπης των πτηνών: οι φύλακες του ΦΔΕΠαΠ ενημερώνουν τους κατοίκους Αγ. Αχιλλείου, Ψαράδων και Μικρολίμνης για την υποχρέωσή τους να διατηρούν τα οικόσιτα πουλερικά σε κλειστούς χώρους με κατάλληλα δίκτυα κλπ.
- ⊙ **Περιπολίες/Παρακολούθηση υγροτόπου (Συντονιστής ο ΦΔΕΠαΠ):** Με αυτοκίνητο και πεζή από ΦΔΕΠαΠ (3 φορές τη βδομάδα) και ΕΠΠ (1 φορά τη βδομάδα) σε καθορισμένες διαδρομές γύρω από τον υγρότοπο (βλ. σχετικό χάρτη, σελ. 18) για τον εντοπισμό τυχόν νέων περιστατικών. Οι κτηνιατρικές αρχές μας ενημερώνουν για τη στιγμή που το φαινόμενο θεωρείται λήξαν και τότε σταματούν οι περιπολίες.
 - ⊙ **Βοήθεια στη συλλογή νεκρών άγριων πτηνών (Συντονιστής ο ΦΔΕΠαΠ εφόσον χρειαστεί. Η ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΕΚΡΩΝ ΑΓΡΙΩΝ ΠΤΗΝΩΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ):** Σύμφωνα με τη διαδικασία και τα μέτρα προφύλαξης που περιγράφονται αναλυτικά.
 - ⊙ **Αρχείο καταγραφής περιστατικών (Συντονιστής ο ΦΔΕΠαΠ):** Συμπληρώνεται πρωτόκολλο για κάθε περιστατικό. Ο ΦΔΕΠαΠ διατηρεί το κεντρικό αρχείο και είναι υπεύθυνος για την παροχή των αναλυτικών δεδομένων στις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές.
 - ⊙ **Ανακοινώσεις προς τα ΜΜΕ (Συντονιστής ο ΦΔΕΠαΠ):** Ένας εκπρόσωπος από κάθε έναν από τους τρεις φορείς είναι επιφορτισμένος με την ενημέρωση και τη διάχυση της διαθέσιμης πληροφορίας προς τα ΜΜΕ. Η ΕΠΠ έχει διαθέσιμο ειδικό υλικό ενημέρωσης για τα ΜΜΕ (media tool kit) αναρτημένο στην ιστοσελίδα της <https://www.prespawaterbirds.gr/>.

Χάρτης με περιοχές υψηλής επαγρύπνησης

ΓΡΙΠΗ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ: Η γρίπη των πτηνών εμφανίζεται τους **χειμερινούς μήνες** όταν οι θερμοκρασίες είναι χαμηλές, μεταδίδεται από τα υδρόβια πτηνά που συνήθως φέρουν τον ιό χωρίς να νοσούν και μπορεί να προσβάλλει τα οικόσιτα πουλερικά προκαλώντας μεγάλη θνητότητα. Στα παραλίμνια χωριά Άγιος Αχιλλείος και Μικρολίμνη της Μικρής Πρέσπας και Ψαράδες της Μεγάλης Πρέσπας υπάρχουν οικόσιτα πουλερικά που κινούνται ελεύθερα δίπλα στον υγρότοπο ακριβώς στα ίδια μέρη που χρησιμοποιούν και τα άγρια πτηνά. Αυτή η πρακτική, εκτός του ότι σύμφωνα με τη νομοθεσία είναι παράνομη, αυξάνει σημαντικά τον κίνδυνο μετάδοσης της γρίπης των πτηνών.

ΑΛΛΑΝΤΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ: Περιστατικά αλλαντίασης των πτηνών λαμβάνουν χώρα τους **καλοκαιρινούς μήνες** όταν οι θερμοκρασίες είναι υψηλές. Η αλλαντίαση συνδέεται με χαμηλά επίπεδα οξυγόνου στο νερό, υψηλές θερμοκρασίες και ευτροφισμό κι επομένως πιο ευάλωτες περιοχές θεωρούνται αυτές με ρηχά νερά και πολλές θρεπτικές ουσίες, όπως είναι η Βρωμολίμνη και η περιοχή με τις αποικίες των υδρόβιων πουλιών στην Κρίνα.

Τι κάνω σε περίπτωση που βρω νεκρά άγρια πτηνά;

Η εύρεση ενός νεκρού άγριου πτηνού είναι συνηθισμένο φαινόμενο και δεν εμπνέει ανησυχία, καθώς ο θάνατός του προέρχεται συνήθως από φυσικά αίτια (π.χ. κακές καιρικές συνθήκες, αστία κ.ά.) ή από κάποιον τραυματισμό. Ωστόσο, αν βρεθούμε μπροστά σε περιστατικά που φαίνονται αφύσικα (π.χ. περισσότερα από ένα νεκρά πουλιά σε μικρή ακτίνα), τότε θα πρέπει να αναφέρουμε το περιστατικό στις αρμόδιες αρχές, το συντομότερο δυνατό. Παράλληλα θα πρέπει να ενημερώσουμε και τον Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Πρεσπών ή εναλλακτικά την Εταιρία Προστασίας Πρεσπών.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Τμήμα Κτηνιατρικής Φλώρινας

ΤΗΛ: 23850 54556 / 23850 54558 / 23850 54565

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΠΡΕΣΠΩΝ

Σε κάθε περίπτωση και ειδικά Σαββατοκύριακο, αργία ή όταν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι εφικτή η επικοινωνία με τις τοπικές κτηνιατρικές αρχές

ΤΗΛ: 23850 51870 / 23850 51433 / 6943881513

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΕΣΠΩΝ

Σαββατοκύριακο, αργία ή όταν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι εφικτή η επικοινωνία με τις τοπικές κτηνιατρικές αρχές

ΤΗΛ: 23850 51211 / 6974453385 / 6986387949 / 6975205994

Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν μπορούμε να επικοινωνήσουμε με κάποιον από τους παραπάνω φορείς, βγάζουμε μερικές φωτογραφίες με το κινητό μας και προσδιορίζουμε τη θέση μας με GPS εφόσον το κινητό μας έχει αντίστοιχη εφαρμογή. Κατόπιν συνεχίζουμε τις προσπάθειες να επικοινωνήσουμε με τους παραπάνω φορείς.

ΣΕ ΚΑΜΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΕΝ ΑΓΓΙΖΟΥΜΕ Ή ΣΥΛΛΕΓΟΥΜΕ ΝΕΚΡΑ ΑΓΡΙΑ ΠΤΗΝΑ

Τι κάνω σε περίπτωση που βρω νεκρά άγρια πτηνά; (συνέχεια)

Η ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΕΚΡΩΝ ΑΓΡΙΩΝ ΠΤΗΝΩΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ.

Επικουρικά στις τοπικές κτηνιατρικές αρχές και εφόσον χρειαστεί μπορεί ο ΦΔΕΠαΠ να συμβάλλει στη συλλογή και μεταφορά νεκρών άγριων πτηνών, ώστε να εξασφαλιστεί η άμεση αντίδραση. Οι κτηνιατρικές αρχές της Φλώρινας θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να ενημερώνονται πρώτα τηλεφωνικώς. Αν για οποιοδήποτε λόγο δε μπορούν να μεταβούν στο σημείο ούτε οι τοπικές κτηνιατρικές αρχές ούτε ο ΦΔΕΠαΠ, η ΕΠΠ δύναται να αναλάβει τη συλλογή και τη μεταφορά.

Μέτρα προφύλαξης και διαδικασία συλλογής:

- ☉ Πριν από τη συλλογή τραβάμε μερικές φωτογραφίες το πτώμα με το κινητό μας τηλέφωνο ή οποιαδήποτε φωτογραφική μηχανή.
- ☉ Φοράμε πλαστικά γάντια μιας χρήσης και μάσκα προσώπου και τοποθετούμε το πουλί σε διπλή μαύρη σακούλα. Αναγράφουμε κάπου ευκρινώς την ημερομηνία εύρεσης και το είδος, αν το γνωρίζουμε. Δύο οχήματα του ΦΔΕΠαΠ και δύο της ΕΠΠ είναι εφοδιασμένα με γάντια μιας χρήσης, μάσκες, μαύρες σακούλες σκουπιδιών με σπάγκο για καλό κλείσιμο και αντισηπτικό χεριών.
- ☉ Συλλέγουμε το πτώμα με το πρόσωπό μας αντίθετα στον αέρα εφόσον φυσάει. Κατά τη διάρκεια της συλλογής και μέχρι την απολύμανση των χεριών μας σε καμία περίπτωση δεν καπνίζουμε, τρώμε ή πίνουμε.
- ☉ Μετά τη συλλογή: **A)** Μεταφέρεται απευθείας από τον ΦΔΕΠαΠ στο Τμήμα Κτηνιατρικής της Φλώρινας που πρέπει πρώτα να έχει ενημερωθεί σχετικά. Σε περίπτωση που ανευρεθεί εκτός ωρών εργασίας των κτηνιατρικών υπηρεσιών τοποθετούμε τη μαύρη σακούλα σε ψυγείο (σημ.: ψυγείο της ΕΠΠ μπορεί να διατίθεται για τον παραπάνω σκοπό) ώστε να συντηρηθεί μέχρι να μεταφερθεί στη Φλώρινα από το ΦΔΕΠαΠ. **B)** Αν ο καιρός δεν είναι πολύ κρύος (>4°C) τότε η μεταφορά του πουλιού δεν πρέπει να γίνει απλώς με την πλαστική σακούλα, αλλά να τοποθετηθεί η σακούλα σε κουτί φελιζόλ μαζί με 2 παγοκύστες (τα κουτιά φελιζόλ που έχει προμηθευτεί η ΕΠΠ βρίσκονται στο κτίριο της ΕΠΠ στον Άγιο Γερμανό και οι παγοκύστες

βρίσκονται στον καταψύκτη της ΕΠΠ στα γραφεία Λαιμού). Γ) Συμπληρώνουμε απαραίτητα το σχετικό πρωτόκολλο αναφοράς νεκρών-ημιθανών πουλιών (υπάρχουν στα αγροτικά αυτοκίνητα της ΕΠΠ και στα οχήματα του ΦΔΕΠΑΠ).

- ⊙ Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι η μεταφορά του νεκρού πουλιού πρέπει να γίνεται όσο το δυνατόν πιο άμεσα, καθώς μετά την παρέλευση 2-3 ημερών μειώνεται η δυνατότητα ανίχνευσης του ιού.

Σε περίπτωση ανεύρεσης μεγάλου αριθμού νεκρών πουλιών ακολουθείται η ίδια διαδικασία δηλ. ενημέρωση Τμήματος Κτηνιατρικής Φλώρινας και ΦΔΕΠΑΠ. Τα νεκρά πουλιά που τελικά δεν παραλαμβάνονται / στέλνονται στις κτηνιατρικές αρχές, θάβονται από τον ΦΔΕΠΑΠ σε γνωστό σημείο που σημαίνεται.

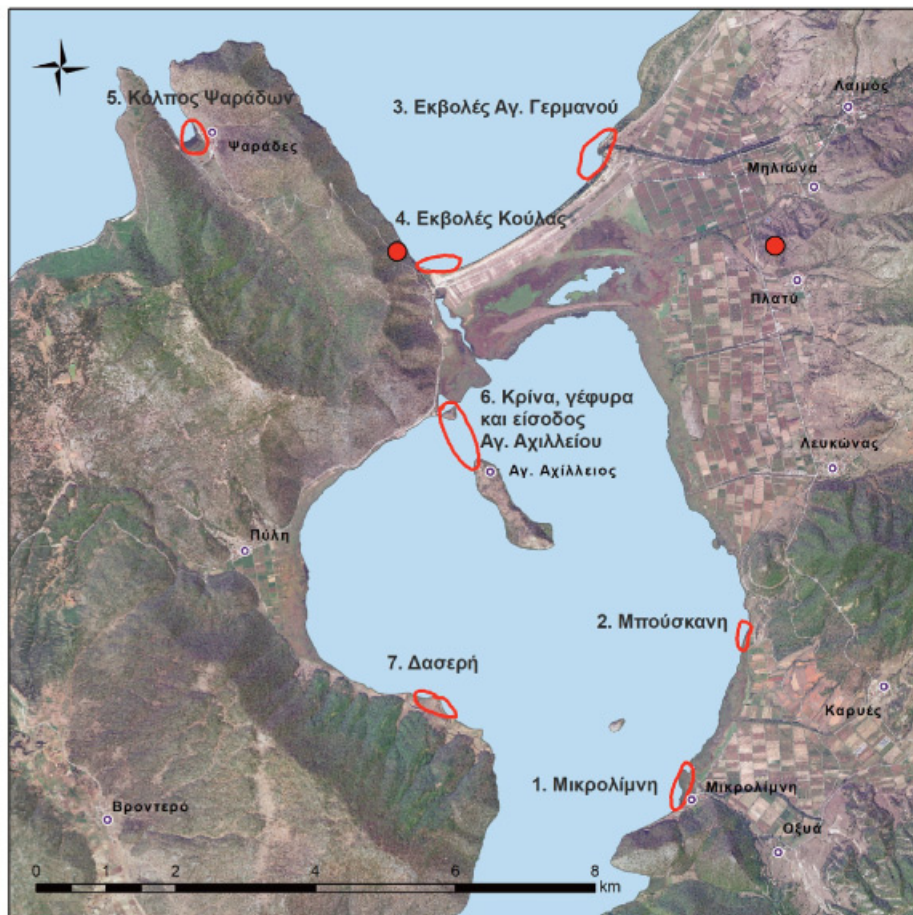
Τι κάνω σε περίπτωση που βρω εμφανώς άρρωστα ή ημιθανή άγρια πτηνά;

Σε περίπτωση που βρεθούν εμφανώς άρρωστα πουλιά, με περιορισμένη κινητικότητα ή περίεργα συμπτώματα, που δηλώνουν κάποιο πρόβλημα, ή ημιθανή πουλιά, θα πρέπει να ενημερώνουμε αμέσως τον ΦΔΕΠαΠ ή την ΕΠΠ. Οι αρμόδιες κτηνιατρικές υπηρεσίες δεν παραλαμβάνουν ζωντανά πτηνά, ωστόσο θα πρέπει να ενημερώνονται σε περίπτωση περιστατικού με πολλά ημιθανή πουλιά.

Σε περίπτωση συλλογής του ημιθανούς πουλιού λαμβάνουμε όλα τα μέτρα προφύλαξης που ισχύουν και για τα νεκρά. Για τη φύλαξη του πουλιού μέχρι τη μεταφορά του σε κάποιο Κέντρο Περίθαλψης (υπεύθυνος για τη διακομιδή είναι ο ΦΔΕΠαΠ) χρησιμοποιούμε κατάλληλου μεγέθους χαρτόκουτο (στο οποίο θα πρέπει να ανοίξουμε αρκετές μικρές τρύπες γύρω-γύρω με μαχαίρι ή ψαλίδι πριν την τοποθέτηση του άρρωστου πουλιού μέσα για τον καλό αερισμό του κουτιού) ή το κλουβί μεταφοράς της ΕΠΠ που βρίσκεται στα γραφεία της.

Χάρτης περιπολιών – Σχέδιο επιτήρησης και παρακολούθησης υγροτόπου (σελ. 1)

Επτά διαδρομές και δύο σημεία για έλεγχο ακτών και αποικιών

Διαδρομές

1. Μικρολίμνη (εκβολές ρέματος και προκυμαία του χωριού)
2. Μπούσκανη
3. Εκβολές ρέματος Αγ. Γερμανού
4. Εκβολές Κούλας
5. Κόλπος Ψαράδων

6. Λόφος Κρίνας, γέφυρα και είσοδος Αγ. Αχιλλείου

7. Δασερή

Σημεία

1. Λόφος Πλατέως
2. Στροφή Ψαράδων

Χάρτης περιπολιών – Σχέδιο επιτήρησης και παρακολούθησης υγροτόπου (σελ. 2)

Οι περιπολίες γίνονται με αυτοκίνητο και πεζή από το ΦΔΕΠΑΠ μια φορά τη βδομάδα σε 7 καθορισμένες διαδρομές γύρω από τον υγρότοπο για έλεγχο των ακτών. Σε περίπτωση που ο ΦΔΕΠΑΠ χρειάζεται υποστήριξη στις περιπολίες, η ΕΠΠ συμβάλλει σε αυτές με το δυναμικό της.

Περιγραφή των διαδρομών:

Διαδρομή 1. Μικρολίμνη (εκβολές ρέματος και χωριό): Έλεγχος στις εκβολές του ρέματος. Έλεγχος της ακτής 200μ. αριστερά και δεξιά της προβλήτας του χωριού.

Διαδρομή 2. Μπούσκανη: Έλεγχος κατά μήκος της ακτής 200μ. βόρεια και νότια της λιμνούλας.

Διαδρομή 3. Εκβολές ρέματος Αγίου Γερμανού: Έλεγχος κατά μήκος της ακτής 200μ. δεξιά και αριστερά των εκβολών.

Διαδρομή 4. Εκβολές Κούλας: Έλεγχος κατά μήκος της ακτής 200μ. δεξιά και αριστερά των εκβολών.

Διαδρομή 5. Κόλπος Ψαράδων: Έλεγχος κατά μήκος της ακτής από τις προβλήτες μέχρι το αντλιοστάσιο.

Διαδρομή 6. Λόφος Κρίνας, γέφυρα και είσοδος Αγ. Αχιλλείου: Γενική επόπτευση από Κρίνα και έλεγχος αποικιών Κρίνας και μικρών σωμάτων νερού ακριβώς κάτω από το λόφο, έλεγχος κατά μήκος της γέφυρας, έλεγχος στην είσοδο του οικισμού, 100μ. αριστερά και δεξιά από την άκρη της γέφυρας.

Διαδρομή 7. Δασερή: Έλεγχος κατά μήκος της ακτής 200μ. δεξιά και αριστερά.

Σημείο 1. Λόφος Πλατέως: Έλεγχος αποικιών Βρωμολίμνης και Κρίνας.

Σημείο 2. Στροφή Ψαράδων: Έλεγχος αποικιών Βρωμολίμνης (Βίρο Ι), έλεγχος Βίρο ΙΙ και δίαυλου Κούλας.

Ενημέρωση τοπικής κοινωνίας (Δήμος, ΦΔ, ΕΠΠ)

Υπόδειγμα ανακοίνωσης/αφίσας υπό την αιγίδα του ΦΔΕΠΑΠ, του Δήμου Πρεσπών και της ΕΠΠ, σε περίπτωση κρούσματος της γρίπης των πτηνών, η οποία θα αναρτηθεί σε κατάλληλες θέσεις σε όλα τα χωριά του Δήμου.

Άγιος Γερμανός, 27-1-2017

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Μετά από κρούσματα της γρίπης των πτηνών στη χώρα και στην περιοχή μας, ενημερώνουμε τους κατόχους οικόσιτων πουλερικών σχετικά με την **ανάγκη λήψης απαραίτητων μέτρων πρόληψης**. Συγκεκριμένα:

1. Τα οικόσιτα πουλερικά δεν πρέπει να μένουν σε ανοιχτούς και μη περιφραγμένους χώρους (προαύλια, αυλές, αγρούς, κλπ.) σε όλη την περιοχή της ΠΕ Φλώρινας.
2. Τα οικόσιτα πουλερικά πρέπει να διατηρούνται αποκλειστικά σε κλειστούς χώρους, όπου τόσο τα ανοίγματα τους όσο και οι εξωτερικές δεξαμενές από τις οποίες ποτίζονται πρέπει να καλύπτονται από κατάλληλα προστατευτικά καλύμματα (πυκνό δίχτυ σκίασης, συρματόπλεγμα κλπ.) που να αποκλείουν την επαφή ή την έκθεσή τους με άγρια πτηνά.
3. Οι κάτοχοι των οικόσιτων πουλερικών πρέπει να διατηρούν τις εκτρεφόμενες πάπιες και χήνες σε χωριστούς χώρους από τα άλλα είδη πουλερικών (κότες κλπ.).
4. Οι κάτοχοι πουλερικών πρέπει να αναφέρουν στην Κτηνιατρική Υπηρεσία και στο Φορέα Διαχείρισης κάθε ύποπτο σύμπτωμα που παρατηρούν στα πτηνά τους, όπως αιφνίδιου θανάτου, αναπνευστικά συμπτώματα, οίδημα προσώπου κλπ.

Τηλέφωνα:

Κτηνιατρική Υπηρεσία 23850 54556, 54558, 54565 &

Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Πρεσπών 23850 51433

Υπάλληλοι παρεμφερών υπηρεσιών, μέλη Κυνηγετικών Συλλόγων, μέλη Αλιευτικών Συλλόγων, κτηνοτρόφοι και ιδιώτες που έρχονται σε άμεση και συχνή επαφή με άγρια πτηνά, να ειδοποιούν την Κτηνιατρική Υπηρεσία και το Φορέα Διαχείρισης σε περιπτώσεις εύρεσης νεκρών ή ημιθανών πτηνών που ανήκουν σε είδη υψηλού κινδύνου. Σε περιπτώσεις χειρισμού τέτοιων πτηνών πρέπει να λαμβάνονται στοιχειώδη μέτρα ατομικής προστασίας.

Επισημαίνεται ότι δεν υπάρχει κίνδυνος μετάδοσης στον άνθρωπο από το στέλεχος που ενοχοποιείται για τα φετινά κρούσματα της γρίπης των πτηνών.

Ανακοινώσεις προς τα ΜΜΕ

Σε περίπτωση μαζικών θανάτων πελεκάνων στην Πρέσπα, τα ΜΜΕ αναμένεται να έχουν αυξημένο ενδιαφέρον και να ζητούν ενημέρωση και πληροφορίες για το περιστατικό, τις πιθανές επιπτώσεις του κλπ.

Ως εκ τούτου ορίζεται ένα άτομο από κάθε τοπικό φορέα για την επικοινωνία με τα ΜΜΕ, αποφεύγοντας έτσι τυχόν άστοχη ή ανακριβή παρουσίαση των γεγονότων από κάποιον-ους με πιθανώς ελλιπή ενημέρωση.

Ένας εκπρόσωπος της ΕΠΠ, ένας του Δήμου κι ένας του ΦΔΕΠΑΠ είναι επιφορτισμένοι με την ενημέρωση και τη διάχυση της διαθέσιμης πληροφορίας προς τα ΜΜΕ. Η ΕΠΠ έχει διαθέσιμο ειδικό υλικό ενημέρωσης για τα ΜΜΕ (media tool kit) αναρτημένο στην ιστοσελίδα της <https://www.prespawaterbirds.gr/>.

Οι εκπρόσωποι των τριών φορέων είναι πολύ καλά ενημερωμένοι για το/τα περιστατικά, έχουν γνώση του Σχεδίου Συντονισμού Δράσεων και συμμετέχουν στις συναντήσεις συντονισμού των τοπικών φορέων και στις συναντήσεις ενημέρωσης της τοπικής κοινωνίας.

Εκπρόσωπος Δήμου Πρεσπών: Αντιδήμαρχος Πολιτικής Προστασίας

Εκπρόσωπος ΦΔΕΠΑΠ: Συντονιστής ΦΔΕΠΑΠ

Εκπρόσωπος ΕΠΠ: Συντονιστής Τομέα Έρευνας και Προστασίας

Καθορισμός εφοδίων πρώτης ανάγκης

Ο κάθε φορέας θα πρέπει να έχει ένα ικανό απόθεμα από τα παρακάτω εφόδια πρώτης ανάγκης*:

α/α	Είδος	Περιγραφή	Χρήση	Ποσότητα
1	Γάντια μιας χρήσης	Απλά (latex) ή νιτριλίου (είναι πιο χοντρά και προτιμώνται)	Συλλογή νεκρών άγριων πτηνών	Ένα κουτί των 100 τμχ. κατ' ελάχιστον
2	Μάσκες προσώπου	Απλές, χειρουργικές με λάστιχο	Συλλογή νεκρών άγριων πτηνών	20 τμχ. κατ' ελάχιστον
3	Σακούλες απορριμμάτων	Μαύρες, ενισχυμένες	Συλλογή νεκρών άγριων πτηνών (να χρησιμοποιούνται δύο σακούλες κάθε φορά, η μία μέσα στην άλλη)	100 τμχ. κατ' ελάχιστον
4	Κουτιά φελιζόλ	Μεσαία (60x40 εκ.) και μεγάλα (90x60 εκ.)	Συντήρηση/μεταφορά νεκρών άγριων πτηνών	5 μεσαία και 5 μεγάλα
5	Παγοκύστες	Gel ice pack 500 ml	Συντήρηση/μεταφορά νεκρών άγριων πτηνών	20 τμχ. κατ' ελάχιστον

* Συνιστάται να γίνεται ετήσιος έλεγχος των υλικών και αντικατάσταση αυτών που έχουν χρησιμοποιηθεί.

Πρωτόκολλο καταγραφής περιστατικών – Κεντρικό αρχείο

Ο ΦΔΕπαΠ είναι υπεύθυνος για τη διατήρηση του κεντρικού αρχείου καταγραφής περιστατικών και για τη διασφάλιση παροχής δεδομένων στις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές. Το κεντρικό αρχείο κρατείται σε μορφή βιβλίου εργασίας excel, όπου κάθε περιστατικό καταχωρείται σε ξεχωριστό φύλλο εργασίας. Το κάθε περιστατικό καταγράφεται σε πρωτόκολλο αναφοράς νεκρών ή ημιθανών πουλιών, υπόδειγμα του οποίου δίνεται παρακάτω. Καταγράφονται όλα τα περιστατικά ακόμη και αυτά που δε συλλέγονται για παράδοση στις κτηνιατρικές αρχές π.χ. νεκρά σε προχωρημένη σήψη για τα οποία προβλέπεται ταφή.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΝΕΚΡΩΝ Ή ΗΜΙΘΑΝΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ :	ΕΙΔΟΣ: ΣΗΜΕΙΟ ΑΝΕΥΡΕΣΗΣ:
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΟΥΛΙΟΥ:	
ΠΙΘΑΝΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ/ΘΑΝΑΤΟΥ:	
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ (κωδικοί):	
ΑΛΛΑ ΣΧΟΛΙΑ:	
ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΗΗ/ΜΜ/ΕΕΕΕ	
ΕΙΔΟΣ: Αν δεν μπορούμε να είμαστε σίγουροι για το είδος γράφουμε την ευρύτερη οικογένεια π.χ. πάπια, παρυδάτιο.	
ΣΗΜΕΙΟ ΑΝΕΥΡΕΣΗΣ: Τοπωνύμιο ΚΑΙ περιγραφή ακριβούς θέσης ΚΑΙ συνταγμένες με GPS (αν δυνατόν, αλλιώς ό,τι δυνάμεθα)	
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΟΥΛΙΟΥ: Περιγραφή όσο γίνεται καλύτερη, τόσο φρέσκο φαίνεται το πτώμα, αν υπάρχουν ανοιχτές πληγές, βαθμός αποσύνθεσης, παρουσία προνιμφών- μυγών, τρωάματα, κλπ., αν έχει πολλά εξωπαράσιτα, αν είναι πολύ αδύνατο, κλπ.	
ΠΙΘΑΝΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ/ΘΑΝΑΤΟΥ: Περιγραφή κατά κρίση. Για παράδειγμα ηλεκτροπληξία ή πρόσκρουση με καλώδια γιατί βρέθηκε κάτω από σύρματα ΔΕΗ, ΟΤΕ, κλπ, πυροβολημένο, άγνωστη αιτία, πνιγμένο, μπλεγμένο σε δάχτυλα, κλπ.	
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: Φωτογραφίζουμε το πτώμα απ' όλες τις μεριές (πάνω , κάτω, δεξιά, αριστερά, και κεφάλι από κοντά). Φωτογραφίζουμε το πτώμα με τη γύρω περιοχή σε ακτίνα 2 μέτρων και 4-5 μέτρων. Φωτογραφίζουμε το σημείο από μακριά (περίπου 10 μέτρα και αν είναι δυνατό σταθερά κάπου πιο ψηλά. Στο πρωτόκολλο σημειώστε τους αριθμούς των φωτογραφιών και την ημερομηνία.	
ΑΛΛΑ ΣΧΟΛΙΑ: Οτιδήποτε θεωρήσετε σημαντικό και δεν μπορείτε να το γράψετε αλλού. Π.χ. Πώς έπεσε στην αντίληψή σας το πτώμα, σας το είπε κάποιος, το βρήκατε κατά τύχη, κλπ. και φυσικά οποιαδήποτε άλλη λεπτομέρεια.	

Αναγνώριση πελεκάνων

ΑΡΓΥΡΟΠΕΛΕΚΑΝΟΣ

Ενήλικος αργυροπελεκάνος
με αναπαραγωγικό φτέρωμα
(κυρίως από 15/12 – 31/3)

Ενήλικος αργυροπελεκάνος,
καλοκαίρι-φθινόπωρο
(κυρίως από 20/5 ως και 15/11)

Ανώριμος αργυροπελεκάνος

Νεαρός αργυροπελεκάνος

Αναγνώριση πελεκάνων

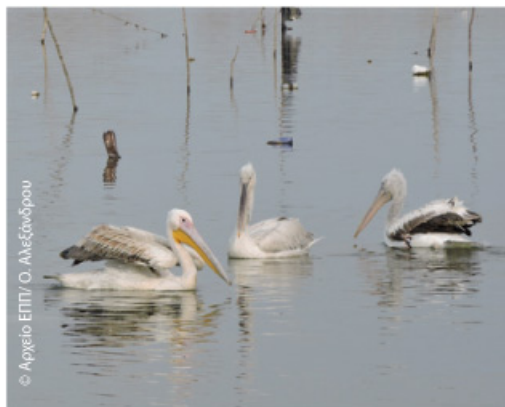
ΡΟΔΟΠΕΛΕΚΑΝΟΣ

Ενήλικος ροδοπελεκάνος
με αναπαραγωγικό φτέρωμα,
άνοιξη (στο κέντρο)

Ενήλικοι ροδοπελεκάνοι,
καλοκαίρι

Ανώριμος ροδοπελεκάνος
(πρώτος από αριστερά)

Νεαρός ροδοπελεκάνος

Οδηγίες φωτογράφισης νεκρών άγριων πτηνών

Φωτογραφίζουμε το πτώμα απ' όλες τις πλευρές (πάνω, κάτω, δεξιά, αριστερά και το κεφάλι από κοντά). Φωτογραφίζουμε το πτώμα με τη γύρω περιοχή σε ακτίνα 2 μέτρων και 4-5 μέτρων. Φωτογραφίζουμε το σημείο από μακριά (περίπου 10 μέτρα και αν είναι δυνατό στεκόμαστε κάπου πιο ψηλά). Μπορεί να χρησιμοποιηθεί το κινητό μας τηλέφωνο ή οποιαδήποτε φωτογραφική μηχανή.

Παραδείγματα φωτογραφιών

© Αρχείο ΕΠΠ/Ο. Αλεξάνδρου

Πίνακας ειδών άγριων πτηνών προς δειγματοσμό για γρίπη των πτηνών σύμφωνα με τη νομοθεσία

(Εφαρμογή Προγράμματος Επιζωοτιολογικής διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών 2018)

Ιοί της γρίπης των πτηνών έχουν ανιχνευθεί μέχρι σήμερα σε άτομα των παρακάτω ειδών πτηνών. Συνεπώς, όταν βρεθούν νεκρά άτομα των παρακάτω ειδών συλλέγονται κατά προτεραιότητα και γίνεται εργαστηριακός έλεγχος από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές.

A.A	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Οικογένεια
1	<i>Anas platyrhynchos</i>	Πρασινοκέφαλη πάπια	Anatidae
2	<i>Anas strepera</i>	Φλυαρόπαπια/Καπακλής	»
3	<i>Anas acuta</i>	Σουβλόπαπια	»
4	<i>Anas penelope</i>	Σφυριχτάρι	»
5	<i>Anas crecca</i>	Κιρκίρι	»
6	<i>Aythya ferina</i>	Κυνηγόπαπια/Γκισάρι	»
7	<i>Aythya fuligula</i>	Τσικνόπαπια/Μαυροκέφαλη	»
8	<i>Aythya marila</i>	Μαριλόπαπια*	»
9	<i>Netta rufina</i>	Φερεντίι	»
10	<i>Anser albifrons</i>	Ασπρομέτωπη χήνα	»
11	<i>Anser anser</i>	Σταχτόχηνα	»
12	<i>Anser erythropus</i>	Νανόχηνα	»
13	<i>Anser fabalis</i>	Χωραφόχηνα*	»
14	<i>Anser brachyrhynchus</i>	Βραχυραμφόχηνα*	»
15	<i>Branta canadensis</i>	Καναδόχηνα*	»
16	<i>Branta bernicla</i>	Δακτυλιδόχηνα*	»
17	<i>Mergus merganser</i>	Χηνοπρίστης	»
18	<i>Mergus albellus</i>	Νανοπρίστης*	»
19	<i>Bucephala clangula</i>	Κουδονόπαπια*	»
20	<i>Somateria mollissima</i>	Πουπουλόπαπια*	»
21	<i>Tadorna tadorna</i>	Βαρβάρα	»
22	<i>Alopochen aegyptiaca</i>	Αιγυπτιακή χήνα*	»
23	<i>Cygnus cygnus</i>	Αγριόκυκνος	»
24	<i>Cygnus olor</i>	Βουβόκυκνος	»

Πίνακας ειδών άγριων πτηνών προς δειγματοσμό για γρίπη των πτηνών σύμφωνα με τη νομοθεσία (συνέχεια)

A.A	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Οικογένεια
25	<i>Cygnus atratus</i>	Μαύρος κύκνος*	»
26	<i>Accipiter gentilis</i>	Διπλοσάινο	Accipitridae
27	<i>Buteo buteo</i>	Γερακίνα	»
28	<i>Buteo lagopus</i>	Χιονογερακίνα*	»
29	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Θαλασσαετός	»
30	<i>Podiceps cristatus</i>	Σκουφοβουτηχτάρι	Podicipedidae
31	<i>Podiceps nigricollis</i>	Μαυροβουτηχτάρι	»
32	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Νανοβουτηχτάρι	»
33	<i>Tringa ochropus</i>	Δασότρυγγας	Scolopacidae
34	<i>Larus canus</i>	Θυελλόγλαρος	Laridae
35	<i>Larus ridibundus</i>	Καστανοκέφαλος γλάρος	»
36	<i>Larus marinus</i>	Γιγαντόγλαρος*	»
37	<i>Larus argentatus</i>	Ασημόγλαρος	»
38	<i>Falco peregrinus</i>	Πετρίτης	Falconidae
39	<i>Pica pica</i>	Καρακάξα	Corvidae
40	<i>Porphyrio porphyrio</i>	Σουλτανοπουλάδα*	»
41	<i>Turdus pilaris</i>	Κεδρότσιχλα	Turdidae
42	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Κορμοράνος	Phalacrocoracidae
43	<i>Ciconia ciconia</i>	Λευκοπελαργός	Ciconiidae
44	<i>Bubo bubo</i>	Μπούφος	Strigidae
45	<i>Ardea cinerea</i>	Σταχτοτσικνιάς	Ardeidae
46	<i>Botaurus stellaris</i>	Ήταυρος	»
47	<i>Egretta garzetta</i>	Λευκοτσικνιάς	»
48	<i>Egretta alba</i>	Αργυροτσικνιάς	»
49	<i>Pelecanus crispus</i>	Αργυροπελεκάνος	Pelecanidae
50	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Ροδοπελεκάνος	»

* Τα είδη αυτά ανευρίσκονται σπάνια ή πολύ σπάνια στην Ελλάδα.

Πρόγραμμα LIFE15 NAT/GR/000936 – Prespa Waterbirds (2016-2021). Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται κατά 60% από το χρηματοδοτικό μέσο LIFE της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.